

MINIMUM
minimum

PRÁV

dětí

v NRP

náhradní
rodinné
péče

CO CHCI...

PROČ?

MŮŽU?

KDY?

NESOUHLASÍM!

SAMOSTATNĚ!

Naše práva

Ještě více se dozvídíš na www.naseprava.cz

Jsi v náhradní rodinné péči?
Něco se stalo a celý tvůj život je teď jiný?
Máš spoustu otázek, ale nevíš, koho se zeptat?
Přemýšlíš o své budoucnosti?
Máš pocit, že se to děje jen tobě?
Stydíš se ptát?
Máš obavy?

Ještě nejsi dospělý/á?

To ale neznamená,
že nemáš žádná
práva!

MÁŠ!

A těch základních
máš hned 10!

Určeno dětem 12+

Tato kniha vznikla v rámci projektu
Hlas dítěte v náhradní rodinné péči a jak mu naslouchat
(MGS/A11/2014).

Řešitel projektu:
Kruh rodiny, o.p.s. a Nadační fond J&T.
www.kruhrodiny.cz   www.nadacnifondjt.cz

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska.
Supported by grant from Iceland, Liechtenstein and Norway.

© Maria Procházková, 2017

HLEDÁME
RODIČE.cz

 ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY
eea
grants

Proč?

Tato kniha vznikla proto, aby ti pomohla najít odpovědi alespoň na některé z tvých otázek.

Jsi v náhradní rodinné péči? Možná je to pro tebe nová situace, možná jsi v náhradní rodině poměrně dlouho. Možná máš spoustu otázek, ale úplně nevíš, koho se vlastně zeptat. Jaká jsou tvá práva a povinnosti? Co mohou, či musí, dělat tvoji pěstouni, tvoji rodiče nebo odborníci, se kterými se při řešení své situace potkáváš? Nejsi si jistý/á, jaká rozhodnutí můžeš udělat sám/a a kdy musíš mít souhlas rodičů, pěstounů, případně soudu?

Tato kniha ti pomůže zorientovat se ve svých právech a zapojit se do rozhodování o svém životě, o současnosti i budoucnosti.

Znát svá práva je důležité. I ty jsi zodpovědný/á za svůj život.

DESATERO

DESATERO

Toto je základní „desatero“ práv, které platí bez rozdílu pro všechny děti a mládež v pěstounské péči.

1)

Od rodičů nebo jiných blízkých osob můžeš být oddelen/a jen na základě rozhodnutí soudu a jsou-li k tomu zákonné důvody.

2)

Máš právo vědět, co se nyní děje a proč.

3)

Máš právo vědět, co se bude dít a proč.

4)

Máš právo i nadále zůstat v kontaktu se svými rodiči a blízkými, byť se může jednat o kontakt telefonický, písemný nebo asistovaný.

5)

Máš právo se vyjadřovat ke všemu, co se děje.

6) Máš právo podílet se na hodnocení prostředí, ve kterém se nyní nacházíš, a vyjadřovat se k tomu, jak s tebou kdo jedná.

7) Máš právo na svého opatrovníka, tedy osobu, která tě zastupuje a zprostředkovává tvé názory, pocity, postoje ostatním úřadům, soudu atp. Tohoto opatrovníka bys měl/a znát a být s ním v pravidelném kontaktu.

8) Máš právo na podporu, pomoc a služby, budeš-li je potřebovat.

9) Máš právo svá práva neuplatňovat, tzn. nikdo tě nemůže nutit vyjadřovat se k čemukoliv, činit jakákoli rozhodnutí, setkávat se s blízkými atp., pokud nechceš.

10) Máš právo přímo kontaktovat soud, svoji sociální pracovnici, ale i státní zastupitelství či policii, pokud se domníváš, že se v tvém životě nebo kolem tebe děje něco špatného.

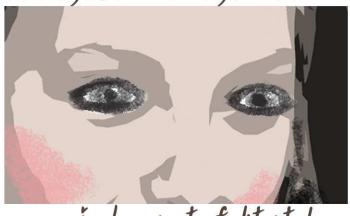
1) Od rodičů nebo jiných blízkých osob
můžeš být oddělen/a jen na základě rozhodnutí
soudu a jsou-li k tomu zákonné důvody.

Chci se probudit...

... aha...

... takž se mi to nezdalo...

... všechno se to fakt stalo...
... všechno se to fakt stalo...

Nejdříve to byl všechno pořádný zmatek...

Nechtěla jsem být jinde než máma...

Nerozuměla jsem, proč by mělo být lepší být jinde...

Je to přece moje máma!!!

... pak soud rozhodl,
že se o mě teď máma nemůže starat...

Z rodiny tě může odebrat jen soud.

Máš právo se ke všemu
vyjadřovat.

Tvůj názor
se podle zákona musí brát vážně.

Snažím se to pochopit... myslela jsem,
že být dospělý je jednoduché, ale teď vím,
že chyby může udělat každý.

... musí se nejdřív naučit pořádně postarat o sebe.

Důležité ale je,
že soud i úřady musí mít
pro svoje rozhodnutí důvody,
které ti musí umět vysvětlit.

Když se něco stane...

Pořád se něco děje. Každý den se mění spousta věcí, stromy rostou, voda teče, po zimě přichází jaro a léto a pak zase podzim, ráno vychází slunce a večer je tma. Jednou za rok jsou Vánoce a také máš každý rok narozeniny. A od pondělí do pátku se chodí do školy. Někdy se ale stanou události, které jsme si nepřáli, ani jsme je nečekali. Ale stávají se.

Když se o tebe rodiče nemohou starat...

Někdy se rodiče nemohou, nechtějí nebo neumějí o své děti starat. Může to mít mnoho důvodů, každý příběh, každý osud je jiný.

Například na to nemají sílu, protože jsou nemocní. Nebo jsou sami ještě děti a neumějí se zatím postarat ani o sebe. Někteří rodiče si nevěří, že by to zvládli, a rozhodnou se, že pro jejich dítě bude lepší, když ho vychová někdo jiný, kdo mu dá víc, než by sami dokázali. Někteří rodiče nechtějí být rodiče, i to se může stát. Někdy se rodiče dostanou do vězení, protože udělali něco špatně, to je také situace, kdy nemohou pečovat o své dítě.
A někteří rodiče zemřou.

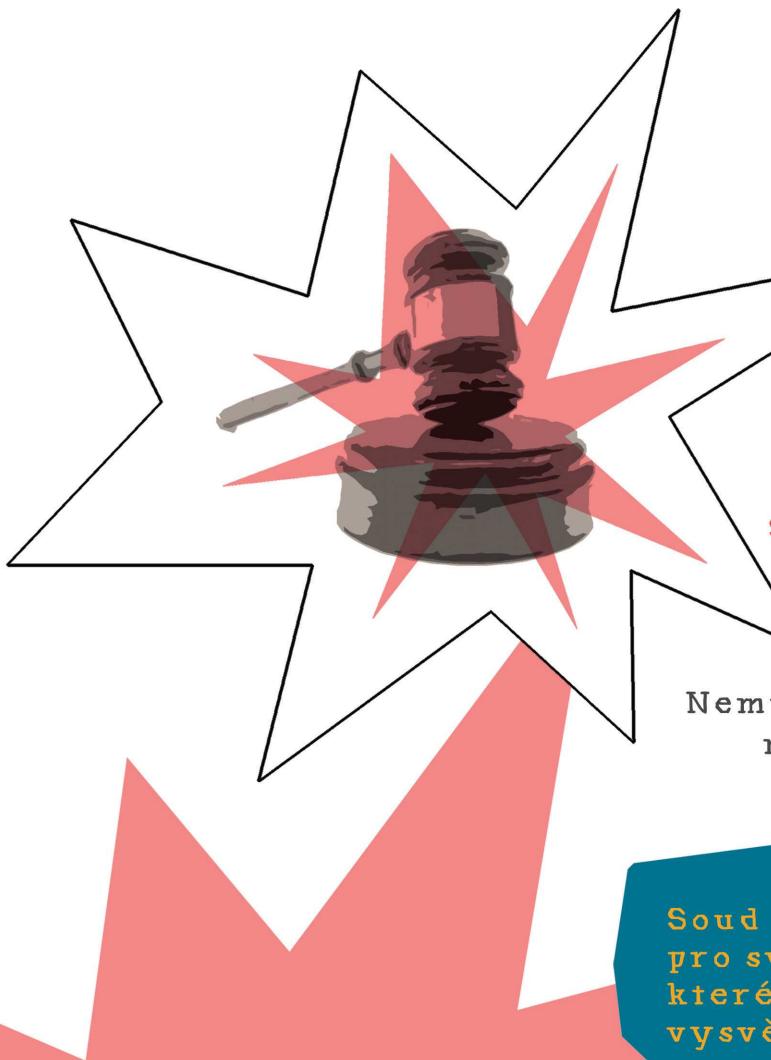
Nejsi sám!

Děti, které nemohou být vychovávány rodiči, mají právo na náhradní péči, která by měla být co nejpodobnější rodinné výchově.

Za děti jsou považovány všechny osoby ve věku 0 až 18 let.

**Z rodiny tě může odebrat
jen soud.**

To znamená, že tě nemůžou jen tak někam odvézt. Vždy to musí být oficiální rozhodnutí na základě vážných důvodů. Hlavním cílem je, abys ty měl/a co nejlepší péči a byl/a v bezpečí.

Tvůj názor je důležitý

Máš právo se ke všemu vyjadřovat. Od 12 let tvůj názor při důležitém rozhodování zjišťuje dokonce přímo soud.

Soud tě musí vyslechnout

Soud musí brát tvůj názor vážně, ale rozhodnutí je na něm. Nemusí ti tedy dát za pravdu, může s tebou nesouhlasit.

Soud i úřady musí mít pro svoje rozhodnutí důvody, které by ti měli umět vysvětlit.

Soudce, kolizní opatrovník či pěstouni by ti měli srozumitelně vysvětlit, proč teď nemůžeš zůstat v péči svých rodičů a jiných blízkých osob.

2) Máš právo vědět, co se nyní děje a proč.

Ať jsi holka, nebo kluk,
ať se stalo cokoli,
máš právo vědět,
co přesně se teď děje
a proč se to děje.

Přej se lidí kolem sebe:
pěstouna, soudce,
kolizního opatrovníka.
Vysvětlí ti situaci.

Neboj se ptát
na všechno, čemu nerozumíš.

Můžeš se ptát klidně stále dokola,
dokud ti nebude všechno jasné
nebo když budeš mít další otázky.

Máš právo se ptát
a máš právo dostat odpovědi.

Jasně, že máš spoustu otázek.
Neboj se na ně zeptat.
Lidé kolem tebe se ti budou
snažit odpovědět.

Někdy se život mění hrozně
rychle a chvíliku trvá,
než se všechno uklidní
a než se pořádně zorientuješ.
Někdy to trvá i delší chvíliku.
Možná máš zbytečné obavy a nejistotu.
Nech si od lidí kolem sebe vysvětlit, co se teď přesně děje
a co to pro tebe znamená. Rozumět situaci, ve které jsi,
je důležité, může to aspoň trochu pomoci vyznat se v tom
zmatku.

Máš právo vědět.

Koho se zeptat?

Ptát se není hloupé ani trapné,
i když ti to tak může připadat.

Nejsi na to sám. I když by ti to tak mohlo někdy připadat.
Kolem tebe jsou lidé, kteří ti chtějí poradit a pomoci.
Často ale sami nepoznají, co tě přesně trápí, nad čím
přemýšlís, čemu třeba nerozumíš nebo z čeho máš obavy.
A přitom byste to mohli společně vyřešit. Proto se klidně
ptej. Nejjednodušší je ptát se těch, co jsou nejbliže,
například pěstounů, opatrovníků, školních poradců.
Některé odpovědi možná najdeš i v této knížce anebo
na webových stránkách **naseprava.cz** – tam se můžeš
v poradně i přímo zeptat na to, co tě zajímá.

Pokud se stydíš, můžeš si otázku
napsat na papírek a ten ukázat tomu,
ke komu máš důvěru.

Pokud ti situaci dostatečně nevysvětlí pěstoun nebo sociální pracovník, můžeš požádat o pomoc či rádu pracovníky OSPOD.

Do nebo kdo je to OSPOD?

OSPOD je zkratka pro Orgán sociálně-právní ochrany dětí.

Zní to složitě, ale ve skutečnosti je složitý jen ten název. Pracovníci OSPOD, budeme jim říkat OSPODi, dohlíží na to, jak je o tebe a další děti v podobné situaci v náhradních rodinách postaráno. Takže jsou to další lidé, kteří jsou na tvé straně.

Nemusíš se dovolovat.
Máš právo se zeptat.

Důležité je vědět, že k tomu, abys oslovil OSPODa nebo svého kolizního opatrovníka, nebo dokonce soudce (pokud máš otázky ohledně soudu), nepotřebuješ žádný souhlas svých biologických rodičů ani pěstounů.

JAK DLOUHO TADY BUDU?

MŮŽE SE SE MNOU DO NÁHRADNÍ RODINY PŘESTĚHOVAT
I MŮJ PES JAHODA?

KDY UVIDÍM SESTŘÍČKU?

CO KDYŽ SI TADY NEZVÝKNU?

BUDU CHODIT DO STEJNÉ ŠKOLY?

3) Máš právo věděti, co se bude dít a proč.

Přej se lidí kolem sebe,
všechno ti vysvětlí.

Kolizní opatrovník, pěstouni,
OSPOD, soud... ti všichni ti
pomohou pochopit, co tě čeká.

Jsi v nové situaci.
Je jasné, že máš hodně otázek.
Možná máš strach.

Ale neboj se ptát.

Máš právo věděti, co se bude dít a proč.

CO MÍ VĚŘÍT?

JAKÝ JE ROZDÍL MEZI PĚSTOUNEM A OPATROVNÍKEM?

PROČ BUDE ROZHODOVAT Soud, kde budu bydlet?

TO TADY BUDU UŽ NAVŽDYCKY?

CHTEL BYCH STUDOVAT NA TECHNICKÉ ŠKOLE.
ALE JE V JINÉM MĚSTĚ. CO MÁM DĚLAT?

NEBOJ

CO SE STANE, AŽ BUDU PLNOLETÝ?
BUDU MUSET ZASE PRYC?

Rozhodnutí soudu také určuje, zda máš nějakého opatrovníka nebo poručníka. Tahle informace je důležitá, protože až do 18 let budeš potřebovat v některých situacích souhlas zákonného zástupce (např. povolení účasti na školním výletu, vydání cestovního pasu, brigáda, založení účtu v bance).

4) Máš právo i nadále zůstat v kontaktu se svými rodiči a blízkými, byť se může jednat o kontakt telefonický, písemný nebo asistovaný.

To znamená, že se můžeš se svými příbuznými scházet, můžete si telefonovat nebo psát. Ale pravidla si musíš domluvit se svými pěstouny a s OSPOD.

Asistovaný kontakt znamená, že se můžeš se svými blízkými setkat jen v přítomnosti jiné osoby.

Milý dědečku

To se týká případu, kdy by pro tebe mohl být kontakt s blízkými nějak nebezpečný.

Pokud se chceš vídat s někým ze svých blízkých, promluv si se svými pěstouny.

Ahoj Tomíku!

DĚKUJU ZA TVŮJ DOPIS.
DOUFAJ, ŽE UŽ SIS ZVÝKL.

AHOJ TATI!

MAMINCE

Čím se jsem?

Pokud není jednoduché tvoji původní/biologickou rodinu najít nebo se s ní nějak spojit, měl by ti pomoci klíčový pracovník, opatrovník nebo OSPOD.

Přání vychází

Vím, že jsem to užibil

je dobré se se sblížit
s dědečkem.

hlavní veraponec

Těším se,

S pěstouny můžete společně naplánovat a uskutečnit návštěvu, případně se domluvit na pravidelných kontaktech.

or modern

Podle zákona si o kontakt nebo návštěvu může požádat i někdo z tvých příbuzných.

chášel bych se začít učit

Myslím ře tv je asi prosto,

že jsem Ti podobná.

Tati nemohel být bytles w Abe :-)

Těším se, že se budez uvídíme.

Posílám pusu! určidě jsi daleko myšlení moř

myšlení moř

MOC BYCH SI PŘÁLA JET K MOŘI

Bára

Nová zpráva:

MAMA:
VSECHNO NEJLEPSI!!!!!!
PUSU! PUSU! PUSU!

mama

VYŘÍD Pavlikovi, že mi

ja moc chybíte ☺

mám řáda,
Tvoje Hanka

PUSU Málma

MĚJ SE TAM HFZK!

AHOJ

CHTEĽ BYCH RÝDLET UTEBE TATI.

Karslinka

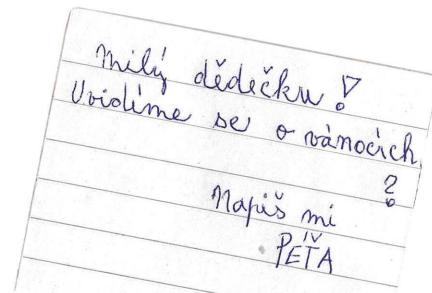
STÝSKA SE MI
SIMONKA

AHOJ! AHOJ! AHOJ!

++

Máš právo být v kontaktu se svou původní rodinou.

I když soud rozhodl, že teď bydlíš v náhradní rodině, máš pořád právo zůstat v kontaktu se svými rodiči a dalšími příbuznými.

CHCI SE VÍDAT S BABIČKOU,
ALE BYDLÍ V JINÉM MĚSTĚ.

Do přesně známená „být v kontaktu“?

Zůstat v kontaktu neznamená jen, že se potkáváte.
Můžete si telefonovat, psát dopisy, posílat
SMS zprávy nebo
maily.

Všechno má svá pravidla.

Pravidla, jak to bude fungovat, si musíš domluvit se svými pěstouny, případně s pracovníkem OSPOD.

Myslím řečov je asi prostří
ře jsem Ti prosluhná.

Jde o tvoji ochranu.
Nikdo ti nechce bránit být
v kontaktu s příbuznými, ale pokud
by ti z jejich strany mohlo hrozit nějaké
nebezpečí, může soud rozhodnout (pro tvou ochranu),
že vašemu setkání bude vždy přítomna ještě další osoba.

Říká se tomu asistovaný kontakt.

CHTEL BYCH POZNAT SVÉ BIOLOGICKÉ RODIČE

Pokud by ses chtěl vídat se svými původními/biologickými rodiči nebo dalšími příbuznými, promluv si o tom se svými přestouny. Můžete naplánovat a domluvit společnou návštěvu nebo třeba výlet.

Pokud nevíš, jak se se svou původní rodinou spojit, měl by ti pomoci opatrovník nebo OSPOD.

Je v pořádku, že chceš vědět, jaká je tvá původní rodina.

Setkání po delší době může být složité, z mnoha důvodů. Možná váháš, jestli si takové setkání přeješ. Přestoun či opatrovník by tě měli v tvém rozhodování podpořit.

Tvoje současná situace neznamená, že musíš ukončit všechny své předchozí vztahy a začít úplně znovu. Vztahy s lidmi si budujeme celý život, některé nám také celý život vydrží, jiné jsou pro nás důležité jen přechodný čas, ale všechny nás ovlivňují.

5) Máš právo se vyjadřovat ke všemu, co se děje.

Máš právo se vyjadřovat ke všem záležitostem,
které se tě týkají (úřední i soudní).

Tvůj názor se podle zákona musí brát vážně.

MYSLÍM SI

PŘEJU SI

Vyjadřovat se můžeš buď přímo (osobně),
nebo za tebe může mluvit někdo jiný,
např. kolizní opatrovník anebo i někdo další,
koho si sám vybereš.

Máš právo se vyjadřovat ke všem záležitostem,
které se tě týkají (úřední i soudní).

Máš právo se vyjadřovat ke všemu, co se tě týká.
Máš právo vyjadřovat své názory a postoje.

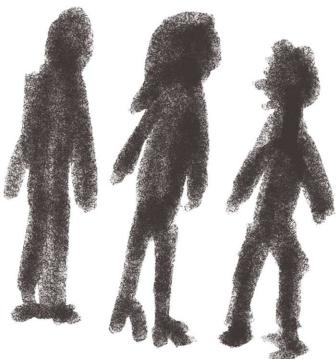
Tvůj názor může být důležitý i při rozhodování soudu.

Tvůj názor se podle zákona musí brát vážně.

Soud i sociální pracovníci mají povinnost ti naslouchat
a brát tvé názory vážně, ale nemají povinnost udělat vše,
co si přeješ.

Znamená to tedy, že ti soud nemusí vyhovět v případě,
kdy si myslí, že to pro tebe není dobré. Své rozhodnutí
ale musí ve všech případech
zdůvodnit.

Vyjadřovat se můžeš buď přímo (osobně),
nebo za tebe může mluvit někdo jiný,
např. kolizní opatrovník anebo i někdo další,
koho si sám vybereš.

Kolizní opatrovník je osoba ustanovená soudem, která
má hájit během procesu tvoje práva a zprostředkovávat
soudu tvoje názory.

Můžeš si za svého zástupce, který bude tvým jménem
u soudu mluvit, vybrat i někoho jiného než právě soudem
ustanoveného kolizního opatrovníka. Je to jen na tobě.

MOC BYCH SI PŘÁL PSA NEBO ASPOŇ ŽELVU

NEROZUMÍM TOMU, PROČ...

MYSLÍM, že už jsem dost stará
na to, aby...

NEMOHLA BYCH?

CHTĚL BYCH VLASTNÍ POKOJ

6) Máš právo podílet se na hodnocení prostředí, ve kterém se nyní nacházíš, a vyjadřovat se k tomu, jak s tebou kdo jedná.

Mluv o tom, ať se něco může změnit!

ZAJÍMÁ VŮBEC NĚKHO, že SE MI TADY NELÍBÍ??? :-(
PŘIPADÁM SI JAK...

Nebo to napiš, pokud se stydíš o tom mluvit nahlas.

SOUKROMÍ?

S „BRÁCHOV“ SI VŮBEC NEROZUMÍM...

PĚSTOUN MÁ MŮJ RESPEKT.
ALE JE POŘÁD V PRÁCI.

MAMKA SE SNAŽÍ,
ALE...

NOVOU „SÉGRU“ VÍC ZAJÍMÁ
LAK NA NEHTY NEŽ JÁ...

Z MALÝHO BRÁŠKY
BUDE ČASEM PARTÁK,
ALE KDY?

JSEM TU NAVÍC?

JSEM NEVIDITELNÉJ.

NIKDO PO MNĚ NIC NECHCE...

... PŘIPADÁM SI...
... JAK VETŘELEC.

OKNEM VIDÍM NA ZAHRADU:
JE TAM VELKÝ STROM,
TO JE PARÁDA!

Neboj se se svými pěstouny mluvit otevřeně - říkej jim, co se ti líbí a co ne, na co jsi zvyklý a co je pro tebe nové nebo nepříjemné.

Máš právo hodnotit prostředí, ve kterém se nacházíš, to znamená, že můžeš říct, co si o něm myslíš.

Když se ti něco nelibí, tak to řekni nahlas. Upřesni, co se ti nelibí a proč, aby se to mohlo změnit nebo aby ti pěstouni vysvětlili, proč to tak je.

CÍTÍM SE TADY NEVIDITELNÝ... ÚPLNĚ.

V každé rodině a každém kolektivu (škole, kroužku, mezi kamarády) jsou pravidla, která se v něm dodržují. V různých kolektivech se mohou pravidla dost lišit. Když některým nerozumíš nebo se ti nelibí, mluv o nich, ptej se a třeba je i změníš.

POTŘEBUJU NĚJAKÉ MÍSTO, KTERÉ BUDE JEN MOJE.

SOUKROMÍ ?

Nikdo nesmí kontrolovat tvoje dopisy, esemesky, e-maily nebo hovory jen proto, že by ti tím chtěl bránit v kontaktu s rodinou nebo ti nějak škodit (omezovat tě, zesměšňovat a podobně).

Kontrola korespondence je možná, když je to nutné pro tvoje dobro - např. když je třeba tě chránit před šikanou nebo obtěžováním na internetu.

Je důležité, abys znal/a pravidla, jak používat internet bezpečně. Pokud se ti tvoji pěstouni bojí internet dovolit, můžete spolu požádat o pomoc např. učitele počítačů ze školy nebo využít webu www.bezpecnyinternet.cz.

7) Máš právo na svého opatrovníka, tedy osobu, která tě zastupuje a zprostředkovává tvé názory, pocity a postoje ostatním úřadům, soudu atp. Tohoto opatrovníka bys měl/a znát a být s ním v pravidelném kontaktu.

NEŠLO BY?

MŮŽU?

RÁD BYCH

PŘEDSTAVUJU SI

MYSLÍM SI

PŘEJU SI

ŠLO BY?

MYSLÉ SI

MŮŽE?

RÁD BY

PŘEDSTAVUJE SI

PŘEJE SI

nesmí spadnout v soutěžích – například ti pianisté, už jsou „v kariéře“, zahraniční příjmačky na HAMU. Ale mají to dobrý nápad, že na soutěži neudelali ani přijmačky na

nebyly výběrové hodnoty, ale výběrové hodnoty, které byly určeny pro soutěžní skupiny

pořádají soutěž, aby tam byly když jsem jezdil, impressionisti, když jsem se nešelit, když jsem se do druhého

hodnoty, když jsem se do druhého

pořádají soutěž, aby tam byly když jsem jezdil, impressionisti, když jsem se nešelit, když jsem se do druhého

hodnoty, když jsem se do druhého

hodnoty, když jsem se do druhého

pořádají soutěž, aby tam byly když jsem jezdil, impressionisti, když jsem se nešelit, když jsem se do druhého

hodnoty, když jsem se do druhého

hodnoty, když jsem se do druhého

pořádají soutěž, aby tam byly když jsem jezdil, impressionisti, když jsem se nešelit, když jsem se do druhého

hodnoty, když jsem se do druhého

hodnoty, když jsem se do druhého

pořádají soutěž, aby tam byly když jsem jezdil, impressionisti, když jsem se nešelit, když jsem se do druhého

hodnoty, když jsem se do druhého

hodnoty, když jsem se do druhého

pořádají soutěž, aby tam byly když jsem jezdil, impressionisti, když jsem se nešelit, když jsem se do druhého

hodnoty, když jsem se do druhého

hodnoty, když jsem se do druhého

pořádají soutěž, aby tam byly když jsem jezdil, impressionisti, když jsem se nešelit, když jsem se do druhého

hodnoty, když jsem se do druhého

hodnoty, když jsem se do druhého

Kolizní opatrovník je člověk, který je tu pro tebe.
Něco jako rádce a také tvůj „mluvčí“.

Opatrovníka vybírá a určuje soud.

Úkolem opatrovníka je, aby v průběhu
soudního řízení hájil tvoje práva.

Jde o situace, kdy tvoje práva
nemohou chránit u soudu rodiče,
protože se jich ten soud také týká.
(Například rozvod či dědictví.)
Zabraňuje se tím, aby rodiče
nemohli upřednostnit své zájmy
před tvými.

Tvůj kolizní opatrovník by s tebou měl mluvit pravidelně,
vysvětlovat ti co se děje, a návazně zprostředkovávat
soudu tvoje názory a postoje.

ŠLO BY?

NEŠLO BY?

RÁD BYCH

MYSLÍM SI

RÁD BY

MYSLÍ SI

8

a) Máš právo na podporu, pomoc a služby, budeš-li je potřebovat.

zkratka pro Orgán sociálně-právní ochrany dětí,
o instituci, kterou zřizuje stát za účelem ochrany dětí,
s ratié v každém městě, na místním úřadu OSPOD proše
vdy by mohlo docházet k ohrožení dětí, dohlíží
tich mimo vlastní zákona může jakékoli v dítě,

OSPOD je zkratka pro Orgán sociálně-právní ochrany dětí. Řeší situace, kdy by mohlo docházet k ohrožení dětí. Dohlíží na kvalitu péče o děti umístěné mimo vlastní rodinu.

Dle zákona může kterékoliv dítě kdykoliv a bez vědomí rodičů, pěstounů či zařízení, ve kterém žije, přímo kontaktovat OSPOD a požadovat ochranu, pomoc nebo služby, které v danou chvíli potřebuje.

Úkolem opatrovníka je v průběhu soudního řízení hájit práva dítěte a zprostředkovávat soudu jeho názory a postoje.

Nemusíš si se vším poradit sám. V některých situacích je nejlepší požádat o pomoc odborníky.

Právník jedná v zájmu toho, koho zastupuje. Snaží se pro něj dosáhnout nejlepšího možného výsledku.

Psycholog obvykle pomáhá řešit potíže, které lidé nezvládají vyřešit sami. Obecně je nápomocen v situacích, které jsou náročné.

Poradce pro volbu povolání poskytuje informace o typech škol a o požadavcích studia na nich. Dále o povoláních, pro která školy své absolventy připravují, ale také o systému odměňování a sociálního zabezpečení.

9) Máš právo svá práva neuplatňovat, tzn. nikdo tě nemůže nutit vyjadřovat se k čemukoliv, činit jakákoliv rozhodnutí, setkávat se s blízkými atp., pokud nechceš.

NECHCI :-(

A MUSÍM ?

Nechci se rozhodovat

NEPĚSTE SE MĚ NEMUSÍŠ,
KDYŽ NECHCEŠ

Neptejte mě už
ostinně mal
POKOJI !

JÁ SE S TÁTOU NEZVLÁDNU VIDĚT
... NEMŮŽU PROSTĚ...

VŠICHNI SE POŘÁD NA NĚCO PTAJÍ

VŮBEC NEVÍM :-)

???

Právo neuplatňovat svá práva znamená, že tě nikdo nemůže nutit se k čemukoliv vyjadřovat, o něčem se rozhodovat, ale ani se například setkávat se svými příbuznými, pokud nebudeš sám chtít.

NEROZUMÍM TOMU

NECHCI!

Do bys chtěl ty?

Máš představu?

Do chceš studovat?

NEJSEM SI JISTÝ

Do tě zajímá?

Chceš chodit na fotbal,
nebo raději na klavír?

10

Máš právo přímo kontaktovat soud, svoji sociální pracovníci, ale i státní zastupitelství či policii, pokud se domníváš, že se v tvém životě nebo kolem tebe děje něco špatného.

Máš právo pro sebe
požadovat nezávislou ochranu.

POTŘEBUJU PORADIT

Kolizní opatrovník, soudce,
pěstouni, OSPOD - kohokoli
z nich se zeptej, jakým způsobem
a kde můžeš žádat o pomoc či ochranu.

PROSÍÍÍM!

BOJÍM SE, ŽE...

BYLO TO TAKHLE...

Můžeš si stěžovat i na práci někoho
z nich, pokud jsi s ní nespokojený.

CHTĚL BYCH, ALE...

Nejsi na to sám!

Kolem je spousta lidí připravených ti pomoci,
neboj se o pomoc požádat, neboj se o tom mluvit.
Pokud nikomu nevěříš, můžeš se obrátit
přímo na policii nebo na soud.

Pamatuješ si to?

DESATERO, které by ti mohlo pomoci:

- 1) Od rodičů nebo jiných blízkých osob můžeš být oddělen/a jen na základě rozhodnutí soudu a jsou-li k tomu zákonné důvody.

str. 6 - 8

Soud musí své rozhodnutí vysvětlit.

PROČ NEMŮŽU BYDLET U TÁTY?

- 2) Máš právo vědět, co se nyní děje a proč.

Máš právo vědět, proč nemůžeš být se svou rodinou.

str. 9 - 11

- 3) Máš právo vědět, co se bude dít a proč.

str. 12 - 13

Máš právo znát rozhodnutí soudu.

- 4) Máš právo i nadále zůstat v kontaktu se svými rodiči a blízkými, byť se může jednat o kontakt telefonický, písemný nebo asistovaný.

str. 14 - 16

To, že teď nebydlíte spolu, neznamená, že byste o sebe museli přijít.

- 5) Máš právo se vyjadřovat ke všemu, co se děje.

Máš plné právo se vyjadřovat ke všemu, co se tě týká.

str. 17 - 19

PROČ MĚ NIKDO NEPOSLOUCHÁ?

6) Máš právo podílet se na hodnocení prostředí, ve kterém se nyní nacházíš, a vyjadřovat se k tomu, jak s tebou kdo jedná.

str. 20 - 21

Tvé okolí, úřady i soud musí brát tvůj názor vážně.

7) Máš právo na svého opatrovníka, tedy osobu, která tě zastupuje a zprostředkovává tvé názory, pocity, postoje ostatním úřadům, soudu atp. Tohoto opatrovníka bys měl/a znát a být s ním v pravidelném kontaktu.

str. 22 - 23

➤ Opatrovníka určuje soud.

8 a) Máš právo na podporu, pomoc a služby, budeš-li je potřebovat.

str. 24 - 25

Můžeš požádat o pomoc či radu odborníky: psychologa, studijního poradce, právníka, pracovníka OSPOD či opatrovníka.

NE A NE A NE!

9) Máš právo svá práva neuplatňovat, tzn. nikdo tě nemůže nutit vyjadřovat se k čemukoliv, činit jakákoliv rozhodnutí, setkávat se s blízkými atp., pokud nechceš.

str. 26 - 27

MŮŽU?

NECHCI!

O pomoc můžeš požádat kdykoli i bez vědomí pěstounů či rodičů.

10) Máš právo přímo kontaktovat soud, svoji sociální pracovníci, ale i státní zastupitelství či policii, pokud se domníváš, že se v tvém životě nebo kolem tebe děje něco špatného.

str. 28 - 29

důležité kontakty

Sem si poznámej telefonní číslo
svého opatrovníka: .....
a třeba i jeho mail: .....

Kontakt na klíčového pracovníka doprovázející organizace:
.....

Můžeš si sem zapsat adresy www stránek, které tě zaujaly,
nebo další kontakty, které jsi objevil/a na internetu, abys je
už příště nemusel/a hledat: .....
.....
.....

ombudsman pro děti a náctileté: 542 542 888
deti@ochrance.cz
www.deti.ochrance.cz

linka bezpečí: 116 111
pomoc@linkabezpeci.cz
www.linkabezpeci.cz

děti bez dluhů: www.detibezdluhu.cz

policie: 158

hasiči: 150

zdravotnická záchranná služba: 155

mezinárodní číslo tísňového volání: 112

Pro Evropu platí jednotné tísňové telefonní číslo 112.

Když ohlášíš problém, telefonní operátor se rozhodne, zda k tobě vyšle hasiče, záchranku nebo policii. Použij ho, když nevíš přesně, koho potřebuješ, zda hasiče, záchranku nebo policii.

Funguje, i když máš úplně vyčerpaný kredit nebo když v telefonu není SIM karta, i na místě, které není pokryto sítí tvého mobilního operátora – např. v zahraničí.

Naše práva

Ještě více se dozvídíš na www.naseprava.cz

PŘÁL BYCH SI

UŽ ZÍTRA?

OBYČEJNÉ VĚCI

MŮŽU?

NECHCI!

POTŘEBUJU PORADIT

CHCI BÝT

PROČ NEMŮŽU?

BOJÍM SE, že...

NEJSEM SI JISTÁ

NEROZUMÍM TOMU

CHCI SE PROBUDIT!

CHTEL BYCH, ALE...

KDY MÁM NAROZENINY?

NE A NE A NE!

RODINNÁ PORADA

KAŽDÝ DEN

VŮBEC NEVÍM :-(

KAM?

BYLO TO TAKHLE...

PROČ MĚ NIKDO
NEPOSLOUCHÁ?

AŽ BUDU VELKÁ, BUDU...

PROSÍÍÍM!